

พันตำแหน่ง ... เพราะบกพร่องการสอนและหย่อนความสามารถ !

โดย นายปกครอง

“ครู” คือผู้ประสาวิชาความรู้และชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้แก่บรรดาลูกศิษย์ เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพควบคู่กับการเป็นผู้มีคุณธรรม จึงได้รับการยกย่องยอมรับว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการเคารพนับถือจากคนทั่วไป ... ด้วยเหตุนี้เอง ครูจึงเป็นวิชาชีพที่มีคุณูปการต่อสังคมและประเทศชาติ รวมทั้งถือเป็นพ่อพิมพ์และแม่พิมพ์ของชาติให้แก่ลูกศิษย์ลูกหาได้ยึดถือปฏิบัติตามในแบบอย่างที่ดีงาม ในทางกลับกัน ... หากครูปฏิบัติหน้าที่บกพร่องหรือประพฤติดนไม่เหมาะสม ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อศิษย์และสังคมส่วนรวม การรักษาระเบียบวินัยและจรรยาบรรณในวิชาชีพดังกล่าว จึงนับเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง !

คดีปกครองน่าสนใจในวันนี้ ... ถือเป็นอุทธรณ์ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของครู กรณีครุรายหนึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติและความสามารถในการสอนรวมถึงการควบคุมดูแลนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ รายละเอียดจะเป็นอย่างไรนั้น เชิญติดตามครับ ...

เรื่องมีอยู่ว่า ผู้ฟ้องคดีในขณะดำรงตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ ได้ถูกร้องเรียนจากนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น ลงโทษนักเรียนด้วยความรุนแรง (ชกต้อนักเรียนชาย เขกศีรษะนักเรียนหญิง) ไม่เข้าสอนหรือสอนแต่ไม่ครบเวลา ไม่ตรวจงานและสอนไม่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้วาจาไม่สุภาพหรือหยาบคายกับลูกศิษย์ จึงมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ซึ่งเห็นว่ามีมูลจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงเพื่อสอบสวนกรณีดังกล่าวต่อไป

คณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบและให้โอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้แก้ข้อกล่าวหาโดยให้การปฏิเสธ (กรณีกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัยร้ายแรงตามมาตรา 85 วรรคสอง มาตรา 87 วรรคสอง และมาตรา 88 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 กล่าวคือ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนเป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรง ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผล กลับแก้งข้ามหัวผู้เรียน)

ต่อมา คณะกรรมการสอบสวนฯ ได้สรุปผลการสอบสวนว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมการสอนที่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาปัจจุบัน ขาดการยอมรับจากนักเรียน ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายใช้วาจาไม่สุภาพ ลงโทษนักเรียนโดยวิธีรุนแรง ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นครู ถือเป็นกรณีบกพร่องต่อหน้าที่ หย่อนความสามารถ รวมทั้งประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 111 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 จึงสมควรให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งเมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาฯ ได้รับรายงานแล้วมีมติเห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนฯ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ จึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์แต่ถูกยกคำร้องทุกข์ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองคดีนี้ ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด

ประเด็นปัญหา คือ การที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3) มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1) มีคำสั่งให้ยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี เป็นการใช้อำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า ในขั้นตอนการสืบสวนข้อเท็จจริงและการดำเนินการทางวินัยที่ผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่า ไม่มีการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงและรายงานผลการสืบสวนให้ผู้ฟ้องคดีทราบนั้น ศาลเห็นว่า การแต่งตั้งและการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นเพียงการสืบสวนเบื้องต้นว่าข้อร้องเรียนมีมูลหรือไม่ ซึ่งเป็นเพียงกระบวนการภายในที่ยังไม่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี สำหรับประเด็นการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงเลยเวลาที่กำหนด รวมถึงพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดีเลยเวลาที่กำหนดอันไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณานั้น ศาลเห็นว่า ขั้นตอนเกี่ยวกับระยะเวลาดังกล่าวมิใช่เป็นสาระสำคัญอันจะส่งผลกระทบต่อความสมบูรณ์และความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งพิพาก

ทั้งนี้ การพิจารณาสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา 111 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 กฎหมายดังกล่าวได้กำหนดให้สามารถนำสำนวนการสอบสวนทางวินัยที่เป็นเรื่องเดียวกันที่ได้สอบสวนไว้แล้ว มาใช้พิจารณาดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการได้โดยอนุโลม โดยที่ไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่อีกแต่อย่างใด

เมื่อข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวน ซึ่งครูและนักเรียนของโรงเรียนที่เกิดเหตุต่างให้การสอดคล้องกัน โดยรับฟังได้ว่าเป็นไปตามที่มีการร้องเรียน อีกทั้งผู้ฟ้องคดียอมรับว่าใช้มือเขกศีรษะนักเรียนหญิงและพุดจาหยาบคาย รวมทั้งปล่อยให้นักเรียนเล่นการพนันและสูบบุหรี่ในห้องเรียนจริง ย่อมรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ก้าวร้าวรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเด็กนักเรียนหญิง รวมถึงมีการทำโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม ไม่ใส่ใจในการสอนและขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของครูที่ดี แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าพฤติกรรมดังกล่าวเกี่ยวข้องกับเฉพาะกับนักเรียนที่ไม่ตั้งใจเรียนและดื้อเท่านั้น ก็ไม่อาจหักล้างข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีที่รับฟังได้ข้างต้น ประกอบกับก่อนจะมาสอนในโรงเรียนที่เกิดข้อพิพาท ผู้ฟ้องคดีเคยถูกผู้อำนวยการโรงเรียนเก่าตักเตือนเรื่องการใช้วาจาที่ไม่สุภาพและลงโทษนักเรียนโดยไม่เหมาะสมอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งเมื่อย้ายมายังโรงเรียนที่มีการร้องเรียนขึ้นนี้ ก็ยังคงมีพฤติกรรมเช่นเดิม การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเข้าข่ายเป็นผู้หย่อนความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ บกพร่องต่อหน้าที่ และประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา 111 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547

ดังนั้น คำสั่งที่ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการด้วยเหตุดังกล่าวและคำสั่งยกคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 804/2564)

คดีดังกล่าว นับว่าเป็นอุทาหรณ์การปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ทุกอาชีพที่ควรต้องยึดมั่นระเบียบวินัยและจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน โดยเฉพาะอาชีพที่ส่งผลกระทบต่อส่วนรวมหรือประโยชน์ราชการ อย่างเช่นอาชีพครู ซึ่งแม้พฤติกรรมที่ถูกร้องเรียนอาจยังไม่เข้าข่ายเป็นการกระทำผิดวินัยร้ายแรงตามข้อกล่าวหา แต่ก็อาจถูกสั่งให้ออกจากราชการได้ หากเข้าข่ายเป็นผู้บกพร่องหรือหย่อนความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่หรือประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ที่หากให้รับราชการต่อไปจะเสียหายแก่ทางราชการ ดังเช่นในกรณีนี้ ซึ่งวิชาชีพครูนั้น นอกจากความรู้ในเชิงวิชาการที่ต้องถ่ายทอดให้แก่ลูกศิษย์ทั้งหลายแล้ว ผู้เรียนหรือเยาวชนโดยทั่วไปยังจะ “เรียน” และ “เลียน” จากครูผู้เป็นต้นแบบอีกด้วย เพราะการเห็นด้วยตาย่อมเป็นภาพที่สื่อสารชัดเจนและง่ายต่อการซึมซับหรือลอกเลียนแบบได้ง่าย

ท้ายนี้ นายปกครองขอคารวะและเป็นกำลังใจให้กับคุณครูทุกท่านที่อุทิศแรงกายแรงใจ พุ่มเทและเสียสละตนเองในการอบรมสั่งสอนและปลูกฝังศิษย์ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ ให้เป็นทั้งคนเก่งและคนดีอยู่ในคน ๆ เดียวกัน

(ปรึกษาการฟ้องคดีปกครองได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง 1355)
